

Dokument nr. 8:16

(2000-2001)

Forslag fra stortingsrepresentantene Carl I. Hagen og Jan Petersen om å be Regjeringen trekke tilbake Ot.prp. nr. 2 (2000-2001) og fremme de nødvendige endringsforslag til statsbudsjettet for 2001 som følge av at den foreslåtte momsreformen utsettes

Til Stortinget

Bakgrunn

Lovforslaget i Ot.prp. nr. 2 (2000-2001) medfører en speilvending av mva-loven, slik at alle varer og tjenester er avgiftspliktige så lenge det ikke er gitt eksplisitt unntak i loven. Det hevdes at avgiftssystemet da på en bedre måte fanger opp utviklingen i samfunnet og fremveksten av nye tjenesteområder og også er i tråd med det som er vanlig i andre land.

Prinsippet om speilvending av loven er imidlertid fullstendig adskilt fra diskusjonen om hvilke områder som fortsatt skal unntas fra mva-plikt.

For å bevare merverdiavgiften som en generell forbruksavgift og som en stabil inntektskilde for staten mener forslagsstillerne at merverdiavgiften ikke skal brukes til å gi støtte til nye næringer eller formål utover det som er tilfelle i dag, enten det er gjennom reduserte satser eller unntak. Det er ikke mulig å rangere ulike områder etter nytting eller lignende kriterier.

Forslagsstillerne mener imidlertid at myndighetene har et ansvar for de områder som i dag er unntatt fra merverdiavgiftsplikten, og som nå foreslås pålagt avgift. Det er i seg selv uholdbart å gjennomføre så kraftige forverringer i rammevilkårene, på så kort tid som Regjeringen foreslår. Folk som er villige til å satse på næringsvirksomhet har krav på et minimum av forutsigbarhet. Betydelige endringer bør derfor vedtas i god tid før de trer i kraft slik at de som blir sterkt berørt gis en tilfredsstillende tid til å forberede sin virksomhet på endringene.

Mange som ikke har vært omfattet av mva-plikten har foretatt store investeringer i næringsvirksomhet i lys av de gjeldende regler og betalt full merverdiavgift på disse investeringene. Nå foreslås det at de skal beregne merverdiavgift på salget, men uten at det på noen måte tas hensyn til tidligere investeringer og innbetalt merverdiavgift. Dersom disse investe-

ringene var blitt foretatt etter at området er innlemmet i merverdiavgiften, ville det bli gitt fradrag for inngående avgift, og den samlede avgiftsbelastningen ville blitt mindre. Dette vil føre til konkurransevidninger mellom næringsdrivende som investerte hhv. før og etter innføringen av merverdiavgift.

Dette er et «systemmessig» argument som taler for lange overgangsordninger eller kompensasjonsordninger for tidligere investeringer. I proposisjonen er dette spørsmålet avfeid etter 1/2 sides drøfting, og spørsmålet ble heller ikke vurdert av Storvik-utvalget. Forslagsstillerne mener spørsmålet om ulike overgangsordninger må utredes langt grundigere før en reform av mva-systemet vedtas og gjennomføres.

Ut fra hensynet til forutsigbarhet for næringslivet og hensynet til å unngå konkurransevidninger mellom aktører mener derfor forslagsstillerne at det ikke bør gjøres vedtak om endringer nå, men at Regjeringen bes komme med en stortingsmelding om utvidelse av merverdiavgiften, der det blant annet skisseres ulike innfasingsalternativer for gradvis innføring av mva-plikt, og overgangsregler for å hindre konkurransevidning. Forslagsstillerne mener også prinsipielt at denne type reformer først bør fremmes som stortingsmelding, slik at Stortinget kan drøfte endringer på prinsipielt grunnlag uten at dette er knyttet til konkrete fiskale behov for et statsbudsjett.

Forslagsstillerne vil også påpeke at å behandle Ot.prp. nr. 2 (2000-2001) som en del av forutsetningene for neste års statsbudsjett medfører et demokratiproblem i og med at de mange berørte bedrifter og næringsorganisasjoner ikke gis forsvarlig anledning til å utrede virkningen for sin virksomhet og deretter fremføre sine synspunkter på en forsvarlig måte for myndighetene. Det er heller ikke i samsvar med tidligere praksis når meget betydelige lovreformer inkluderes i hektiske forhandlinger om statsbud-

sjettet i sene nattetimer med et knallhardt tidspress. Forslagsstillerne vil ikke akseptere en slik uforsvarlig behandling og fremgangsmåte.

En utsettelse av Stortingets behandling av Ot.prp. nr. 2 (2000-2001) vil automatisk bety betydelige endringer i det fremlagte forslag til statsbudsjett og bør derfor behandles før avgivelse av finansinnstillingen slik at Regjeringen kan gis anledning til å fremme tilleggsproposisjoner med de nødvendige endringsforslag.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen trekke tilbake Ot.prp. nr. 2 (2000-2001) og fremme de nødvendige tilleggsproposisjoner til St.prp. nr. 1 (2000-2001) som slik tilbaketrekking gjør nødvendig.

27. oktober 2000